

2. Шевчук Н. Інтегрована звітність: концепція та економічна сутність. *Економіка АПК*. 2018. № 12. С. 95–102. URL: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201812095> (дата звернення: 23.03.2025).

3. Інтегрована звітність та фінансова звітність: спільне та відмінне. *Pidru4niki*. URL: https://pidru4niki.com/68792/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/integrovana_zvitnist_finansova_zvitnist_spilne_vidminne#google_vignette (дата звернення: 23.03.2025).

4. What is Integrated Reporting? ESG | The Report. URL: <https://esgthereport.com/what-is-integrated-reporting/> (дата звернення: 23.03.2025).

5. Безверхий К. В. Недоліки інтегрованої звітності підприємства. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти*: збірник наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дніпро, 28-29 березня 2019 року. Ч. 1. Дніпро: НМетАУ, 2019. С. 40–45. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/12366> (дата звернення: 23.03.2025).

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 657.6:004

Методи контролю дебіторської заборгованості в умовах цифрової економіки

Овчинникова Наталя

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Розглянуто методи контролю дебіторської заборгованості в умовах цифрової економіки на прикладі ТОВ «Терра Моторс». Досліджено вплив автоматизованих інформаційних систем, аналітичних платформ, кредитного скорингу та електронного документообігу на ефективність управління дебіторською заборгованістю. Запропоновано заходи з удосконалення системи контролю, що сприятимуть підвищенню фінансової стійкості підприємства.*

Ключові слова: *дебіторська заборгованість, фінансовий контроль, автоматизовані інформаційні системи, кредитний скоринг, електронний документообіг.*

У сучасних умовах цифрової економіки ефективне управління дебіторською заборгованістю є одним із ключових аспектів фінансової стійкості

підприємств. Дебіторська заборгованість впливає на ліквідність, оборотність капіталу та фінансові результати компанії, що вимагає впровадження дієвих методів контролю та управління. Особливого значення набувають сучасні інформаційні технології, які дають змогу автоматизувати облік, здійснювати моніторинг та прогнозування фінансових ризиків. Враховуючи це, дослідження методів контролю дебіторської заборгованості в умовах цифрової економіки є актуальним завданням.

У рамках дослідження проаналізовано діяльність ТОВ «Терра Моторс», основними видами діяльності якого є продаж автомобілів, запчастин і надання послуг станції технічного обслуговування. Значна частина операцій підприємства пов'язана з наданням товарів і послуг з відстроченням платежу, що формує дебіторську заборгованість. Виявлено, що на підприємстві використовуються традиційні методи контролю заборгованості, такі як періодичний аналіз дебіторів, ведення реєстру боржників та розрахунків коефіцієнтів ліквідності.

Одним із основних напрямів удосконалення контролю дебіторської заборгованості є впровадження автоматизованих інформаційних систем. На підприємстві використовуються програмні рішення для бухгалтерського обліку, проте вони не забезпечують належного рівня аналітики та прогнозування. Запровадження сучасних CRM-систем дозволяє підвищити ефективність управління дебіторами шляхом систематизації даних про клієнтів, відстеження термінів оплати та автоматизації комунікації щодо нагадувань про платежі.

Важливим інструментом контролю є використання Big Data та аналітичних платформ, які дозволяють аналізувати фінансові показники дебіторів, виявляти ризики прострочення платежів та формувати ефективні стратегії взаємодії з клієнтами. В умовах цифрової економіки такі системи можуть інтегруватися з бухгалтерськими програмами, що забезпечує оперативний контроль заборгованості.

Ефективним методом контролю є кредитний скоринг, який дозволяє оцінювати платоспроможність клієнтів на основі історичних даних та прогнозних моделей. Використання машинного навчання та алгоритмів штучного інтелекту дає змогу будувати точні фінансові прогнози та автоматично визначати рівень кредитного ризику. У ТОВ «Терра Моторс» наразі відсутня така система, що знижує рівень об'єктивності при ухваленні рішень щодо надання товарного кредиту.

Додатковим методом контролю є автоматизоване управління нагадуваннями про платежі, що реалізується через SMS- та e-mail-розсилки. Такі рішення дають змогу своєчасно інформувати клієнтів про необхідність сплати боргу, зменшуючи ризик утворення простроченої заборгованості. Аналіз показав, що ТОВ «Терра Моторс» використовує лише ручні нагадування менеджерів, що є менш ефективним у порівнянні з автоматизованими рішеннями.

Важливим аспектом цифрового контролю є інтеграція облікових систем із банківськими сервісами. Це дає змогу отримувати інформацію про надходження

платежів у режимі реального часу, що полегшує управління грошовими потоками та дозволяє оперативно реагувати на зміни в стані дебіторської заборгованості. Такі рішення дозволяють зменшити навантаження на бухгалтерію та підвищити точність фінансового контролю.

Значну роль у контролі дебіторської заборгованості відіграє використання електронного документообігу, який забезпечує швидкість обробки фінансових документів, зменшує ризики помилок та сприяє підвищенню прозорості операцій. Автоматизовані платформи електронного документообігу дають можливість швидкого узгодження рахунків, договорів та інших документів, що значно прискорює процеси контролю.

Важливим елементом внутрішнього контролю дебіторської заборгованості є визначення відповідальних осіб та розподіл повноважень у межах підприємства. Запровадження системи регулярного аудиту та внутрішніх перевірок дозволяє виявляти проблемні аспекти у взаємодії з дебіторами та розробляти відповідні заходи для мінімізації фінансових ризиків. Також доцільним є створення окремого підрозділу або призначення відповідального співробітника, який контролюватиме процеси управління дебіторською заборгованістю.

Крім того, важливим інструментом внутрішнього контролю є політика кредитних лімітів, яка визначає максимальні суми заборгованості для різних категорій клієнтів. Впровадження системи погодження та лімітування кредитних операцій дозволяє підприємству уникнути надмірних фінансових ризиків та підтримувати оптимальний рівень ліквідності. У ТОВ «Терра Моторс» рекомендується вдосконалення внутрішнього контролю шляхом запровадження автоматизованих рішень для моніторингу дебіторської заборгованості та аналізу фінансового стану контрагентів.

Аналіз результатів дослідження показав, що сучасні методи контролю дебіторської заборгованості значно підвищують ефективність фінансового управління підприємством. Запровадження автоматизованих інформаційних систем, використання аналітичних платформ, інтеграція облікових програм з банківськими сервісами та впровадження електронного документообігу дозволяє знизити ризики неплатежів та покращити оборотність капіталу.

Зважаючи на результати дослідження, рекомендується впровадження в ТОВ «Терра Моторс» комплексної системи контролю дебіторської заборгованості, що включає CRM-систему, автоматизоване управління нагадуваннями про платежі, використання алгоритмів кредитного скорингу та інтеграцію з банківськими сервісами. Це сприятиме підвищенню фінансової стійкості підприємства та зниженню ризиків виникнення проблемної заборгованості.

Список використаних джерел

1. Списання безнадійної дебіторської заборгованості [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://buhplatforma.com.ua/article/6642-qqq-17-m4-21-04-2017-spisannya-beznady-no-debtorsko-zaborgovanost>.

2. Особливості контролю дебіторської заборгованості підприємств [Електронний ресурс] // Вісник економіки. – 2016. – Вип. 22. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/37.pdf>.

3. Гнатенко Є.П. Щодо аналізу стану дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file//D:econof_2013_10(1).

4. Сапаріна О.Ф., Кірілкіна О.Є. Методологічні основи аналізу дебіторської заборгованості // Глобальні та національні проблеми економіки / Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 3. – С. 865-868.

Abstract: *Methods of controlling receivables in the digital economy are considered using the example of Terra Motors LLC. The impact of automated information systems, analytical platforms, credit scoring, and electronic document management on the efficiency of receivables management is studied. Measures are proposed to improve the control system, which will contribute to increasing the financial stability of the enterprise.*

Key words: *accounts receivable, financial control, automated information systems, credit scoring, electronic document management.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 657.3:65.012.1

Концепція точності й достовірності в методі бухгалтерського обліку

Пелипенко Вероніка

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Розглянуто концепцію точності та достовірності в бухгалтерському обліку, зокрема в умовах цифрової економіки. Аналізуються сучасні методи контролю, які сприяють підвищенню якості облікової інформації, зокрема через автоматизацію процесів і використання новітніх інформаційних технологій, таких як ERP-системи, блокчейн та штучний інтелект. Визначено значення цифровізації для зменшення ймовірності помилок та забезпечення прозорості у фінансовому обліку.*

Ключові слова: *точність, достовірність, бухгалтерський облік, автоматизація, фінансова звітність, інформаційні технології.*